

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

HOTĂRÂREA NR. 881
din 27.08.2008

Dosar nr.: 298/2008

Petiția nr.: 5538 din data 11.04.2008

Petent : P D P

Reclamat: Primăria Ribîța

Obiect: diferențiere de tratament

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

1.1 P D P, cu domiciliul în com.

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1 Primăria Ribîța, com Crișan, sat Ribîța, jud. Hunedoara

II. Obiectul sesizării

2.1. Petentul sesizează cu privire la diferențele de tratament între familia sa și restul populației comunei, aplicate de către primarul comunei Ribîța.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Sesizarea se referă la mai multe nemulțumiri din partea petentului vizavi de primarul comunei în care locuiește împreună cu familia sa. Petentul arată că Primăria, prin reprezentant legal, îi aplică un tratament diferențiat care se manifestă prin următoarele tratamente: primarul comunei în care locuiește nu a venit să-i felicite bunicii la împlinirea a 50 de ani de căsătorie; soției petentului i s-a refuzat angajarea ca asistent al fiicei sale care suferă de handicap „grav”; primarul comunei a dispus efectuarea a 4 anchete sociale la domiciliul petentului; petentul a solicitat repararea drumului de acces către casa sa deoarece, în susținerea acestuia, este impracticabil. După insistențe drumul a fost reparat; petentul este nemulțumit și de faptul că nu se introduce pe strada sa iluminat public; nemulțumit mai este și de faptul că terenul pe care îi este construită casa este inundabil, iar cei de la Agenția de Îmbunătățiri Funciare nu sunt chemați de către primărie; de asemenea se consideră discriminat pe criterii politice.

IV. Procedura de citare

4.1. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4.2. Prin adresa cu nr.6221 din 24.04.2008 a fost citat petentul. Prin adresa nr. 6222 din 24.04.2008 a fost citată Primăria Ribița, prin reprezentant legal. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 13.05.2008.

4.3. Prin citații, Consiliul a solicitat părților să își prezinte punctul de vedere precum și orice mijloace de probe referitor la obiectul petiției, respectiv al susținerilor.

V. Susținerile părților

Susținerile petentului

5.1.1. Petentul consideră că se face o discriminare între el și ceilalți locuitori ai comunei de domiciliu. Sesizarea sa se referă la mai multe nemulțumiri vizavi de primarul comunei în care locuiește împreună cu familia sa. Nemulțumirea petentului vine din faptul că : primarul comunei în care locuiește nu a venit sa-i felicite bunicii la împlinirea a 50 de ani de căsătorie; soției sale i s-a refuzat angajarea ca asistent pentru fiica sa; primarul comunei a dispus efectuarea a 4 anchete sociale la domiciliul petentului pentru litigii strict personale; petentul a solicitat repararea drumului de acces către casa sa deoarece, în susținerea acestuia, este impracticabil. După insistențe la prefectura județului drumul a fost reparat; petentul este nemulțumit și de faptul că nu se introduce pe strada sa iluminat public; nemulțumit mai este și de faptul că terenul pe care îi este construită casa este inundabil, iar cei de la Agenția de Îmbunătățiri funciare nu sunt chemați de către primarie; de asemenea se consideră discriminat pe criterii politice.

Susținerile reclamatei

5.2.1. Reclamata răspunde punctual la nemulțumirile petentului după cum urmează:primăria comunei Ribița organizează periodic sărbătorirea celor care au împlinit peste 50 de ani de căsătorie, iar pt anii 2007-2008, aceasta va fi organizată conform Hotărârii Consiliului Local Ribița nr.26/2008, urmând a fi sărbătoriți și bunicii petentului;

5.2.2 Referitor la angajarea ca asistent personal al soției petentului pentru fiica sa, reclamata susține că soția petentului este cetățean al Republicii Moldova și nu a putut fi angajată deoarece nu avea permis de muncă, iar după dobândirea acestuia nu a mai fost necesară, până la atribuirea de către Biroul pentru Străini a unui CNP necesar pentru încheierea contractului de muncă. Primaria arată că de la data la care petentul a prezentat certificatul de handicap cu încadrarea „grav” al minorei, familia a primit drepturile bănești aferente,

conform Legii 448/2006, o indemnizație echivalentă cu salariul net al asistentului personal.

5.2.3 În ceea ce privește efectuarea a unui număr de patru anchete sociale la domiciliul petentului „la sesizarea rudelor acestuia”, reclamata menționează că a fost o singură anchetă socială, efectuată la sesizarea rudelor, că bunicii petentului sunt abuzați fizic, sesizare neîntemeiată;

5.2.4 Drumul către casa petentului a fost reparat în întregime; rețeaua de iluminat public a fost extinsă în comună;

5.2.5 Referitor la situația terenurilor inundate a petentului și vecinilor acestuia se menționează că obligația de întreținere a acestora este a proprietarilor.

5.2.6 Referitor la lucrările efectuate de Agenția de Îmbunătățiri Funciare acestea au fost făcute conform unui plan în care terenurile petentului nu erau incluse.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. În fapt, petentul sesizează cu privire la diferențele de tratament între familia sa și restul populației comunei, aplicate de către primarul comunei Ribița.

6.2.1. În drept, conform art 2 alin (1) din OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, *„prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe baza de rasă, naționalitate, etnie, limba, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârsta, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.*

(3) Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), fata de alte persoane, în afară cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare.

6.2.2 Analizând faptele reținute în petiție, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci **când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă.** Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă **„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă** (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Sueda, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.2.3 În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv.** (vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zuccheri and others, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 Jippes and others 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 para.91)

6.2.4 Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

6.2.5 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoge sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.2.6 Colegiul director reține ca petentul invocă un tratament diferențiat aplicat de către Primarul comunei Ribița, comuna în care petentul locuiește. Raportat la prevederile articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit.

6.2.7 Colegiul Director a analizat petiția având în vedere elementele constitutive ale unei fapte de discriminare. Astfel, Colegiul Director a analizat dacă există un tratament diferențiat între diferite persoane care se află în situații

comparabile și care sunt tratate în mod diferit. Astfel, Colegiul Director constată, din datele aflate la dosar, că petentul sesizează faptul că i se aplică diverse tratamente precum neacordarea anumitor drepturi bănești, efectuarea de anchete sociale repetate la domiciliul petentului, etc. Petentul a menționat la data audierii ca și criteriu de discriminare, criteriul politic.

6.2.8 . Relativ la definiția discriminării astfel cum este reglementată în O.G. nr. 137/2000, republicată, Colegiul director precizează că în situația persoanelor care sunt supuse la un tratament diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la una dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 din O.G. nr.137/2000, republicată. Colegiul Director trebuie să analizeze dacă tratamentul diferit a fost indus datorită unui criteriu prevăzut de art.2 alin.1, respectiv rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, care să fi constituit mobilul determinant în aplicarea acestui tratament. Colegiul Director reține că art.2 alin.1 nu conține o listă exhaustivă a criteriilor de discriminare deoarece, criteriile expresis verbis enumerate de lege sunt completate cu sintagma „sau orice alt criteriu” ceea ce, practic oferă posibilitatea reținerii și a altor criterii nespecificate de lege, în săvârșirea unei fapte de discriminare. Însă, oricare din aceste criterii circumstanțiate la situația particulară a persoanei care se considera discriminată, trebuie să fi constituit mobilul determinant în aplicarea tratamentului diferit în speță. Or, condiția criteriului ca mobil determinant trebuie interpretată în sensul existenței ca element care este concretizat, materializat și care constituie cauza actului sau faptului discriminatoriu, și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se considera hărțuită.

6.2.9. În raport cu susținerile părților, Colegiul observă că în opinia petentului faptele prezumtive de discriminare, în sensul art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, s-au săvârșit pe baza criteriului de apartenență politică. Colegiul director reține că, în speță, reclamata este acuzată că ar fi aplicat un tratament diferit petentului deoarece acest are alte convingeri politice. Pe de altă parte, Colegiul director reține că reclamata, în răspunsul transmis către instituție, a răspuns punctual la fiecare capăt de cerere arătând că nu a aplicat un tratament diferit petentului față de alte persoane aflate într-o situație comparabilă cu cea a petentului

6.2.10 Or, din probele aflate la dosar incidente obiectului petiției, nu se poate reține existența unui raport de cauzalitate între faptele imputate (neacordarea unor anumitor drepturi, supunerea la un tratament diferit) și criteriul invocat (apartenență politică), în sensul în care, în speță, „apartenența politică” a constituit mobilul sau cauza neacordării anumitor drepturi sau supunerea la diferite tratamente considerate de către petent ca fiind diferite. Din analiza înscrisurilor anexate la dosar, Colegiul Director este de opinie că nu se pot reține criteriul invocat de petent ca fiind în cauză un obiter dictum decisiv în aplicarea

tratamentelor considerante diferite de către petent, în sensul art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată.

6.2.12. Or, în speță, susținerile contradictorii ale părților vizează îndeplinirea unor condiții obiective, străine de criteriul invocat de către petent.

6.2.13. Coroborând aceste aspecte cu faptele care fac obiectul petiției și definiția discriminării astfel cum este prevăzută în art.2 alin.1 din O.G. nr.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, în cauză nu se poate reține întrunirea cumulativă a elementelor privind un tratament de deosebire restricție, excludere, deosebire, preferință între persoane care se află în situații comparabile și care sunt tratate în mod diferit datorită unuia din criteriile prevăzute de lege și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. faptele prezentate nu constituie acte de discriminare conform Ordonanței de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;

2. clasarea dosarului;

3. se va răspunde părților în sensul celor hotărâte;

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

HALLER ISTVAN – Membru

GERGELY DEZIDERIU – Membru

IONITĂ GHEORGHE – Membru

NIȚĂ DRAGOȘ TIBERIU - Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

TRUINEA ROXANA PAULA - Membru

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000** privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și **Legii 554/2004** a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

